

MYKOLOGICKÉ LISTY

59

Informační orgán
České vědecké společnosti pro mykologii
PRAHA 1996

OBSAH

Vampola P. : Vzácná veľkopórá chorošovitá houba outkovka medová - Antrodia mellita - nalezena na Slovensku.....	1
Tichý H. : Hvězdovky (Geastrum) na Lounsku	3
Jesenská Z. : Dva nové a vážne mykotoxíny.....	7
Jesenská Z. :História lekárskej mykológie v USA	11
Recenze	14
Osobní	15
Zprávy z výboru ČVSM.....	17
Z knihovny ČVSM.....	20
Z dopisů členů.....	25
Různé	27

TEORETICKÉ A PRAKTICKÉ OTÁZKY MYKOLOGIE

VZÁCNÁ VELKOPÓRÁ CHOROŠOVITÁ HOUBA OUTKOVKA MEDOVÁ - *ANTRODIA MELLITA* - NALEZENA NA SLOVENSKU

Petr V a m p o l a

Polyporologie nebo-li věda o choroších zaznamenává v Evropě zejména v posledních letech neobvyklý rozvoj. Zásahu na tomto jevu mají především skandinávští mykologové, kteří přicházejí neustále s novými a novými objevy. Např. v rodě *Antrodia* byly jen v posledních pěti letech ze Skandinávie popsány 3 nové druhy pro vědu. Jde o *Antrodia infirma* Renv. et Niemelä, *Antrodia primaeva* Renv. et Niemelä a *Antrodia mellita* Niemelä et Penttilä. Právě poslední z uvedených druhů, *Antrodia mellita*, pro který navrhuji české jméno outkovka medová, se mi v loňském roce podařilo objevit na východním Slovensku. Protože jde o velmi vzácný a současně význačný druh, chtěl bych na něj tímto příspěvkem naše mykology upozornit.

Outkovka medová byla jako nový druh popsána teprve před čtyřmi lety (Niemelä et Penttilä 1992) a dosud byla známa jen ze čtyř lokalit z Finska a po jedné lokalitě z Norska a Polska (Ryvarden et Gilbertson 1993). Slovensko je tedy čtvrtou evropskou zemí, kde tato vzácná houba prokazatelně roste a současně je i nejjihnější dosud známou lokalitou v jejím rozšíření. Novou lokalitou je nejvýchodnější místo Slovenska, a to rezervace Stučica u Nové Sedlice v Bukovských vrších. Outkovku medovou jsem zde sbíral 17. IX. 1995 na ležící větvi *Salix caprea*. Nalezl jsem ji v nejnižším místě rezervace v místech, kde Stučická řeka opouští území Slovenska a odtéká na Ukrajinu. V této části je nadmořská výška jen asi 650 m a skladba porostu je tam značně odlišná od ve vyšších partiích převládajícího bukojedlového pralesa. V těchto místech jsou mezi buky (*Fagus*) zastoupeny i jasaný (*Fraxinus*), javory (*Acer*), jilmy (*Ulmus*), lísky (*Corylus*), olše (*Alnus*) a vrby (*Salix*).

Outkovka medová je makroskopicky velice podobná outkovce bělavé - *Antrodia albida* (Fr.: Fr.) Donk a roste stejně jako outkovka bělavá na mrtvém dřevu listnáčů. Jejimi hostiteli jsou podle dosavadních nálezů topol osika (*Populus tremula*), buk lesní (*Fagus sylvatica*) a vrba jíva (*Salix*

caprea). Tvoří jednoleté zcela rozlité plodnice o ploše až několik desítek cm² a tloušťce 2 - 4 mm. Rourky jsou za čerstva špinavě bělavé, místy až se slabým zelenkavým nádechem, nebo žlutavě krémové či bledě slámové, poměrně široký sterilní okraj je čistě bílý. Rourky sušením tmavnou a získávají typické medové zbarvení. Na plodnicích jsou nápadné zejména velké hranaté nebo labyrintické póry, kterých je asi 7 - 10 na 1 cm.

Hyfový systém je dimitický, tvořený generativními hyfami s přezkami a tlustostěnnými skeletovými hyfami. Hymenium je tvořeno kyjovitými tetrasporickými bazidiemi, bazidiolami a hyfoidními cystidiolami. Výtrusy jsou dlouze elipsoidní, hladké a tenkostěnné, podle mých měření ca 6 - 8 x 3 - 4 μm velké.

Dokladový materiál outkovky medové je uložen v herbáři Muzea Vysočiny v Jihlavě (MJ 244/95) a určení bylo provedeno na základě srovnávacího studia položky sbírané norským mykologem L. Ryvardenem 24. VIII. 1992 v Oslu v Maridalenu na mrtvé větvi *Salix caprea* a revidované T. Niemelou.

Co se týče možných záměn, v úvahu přichází na prvním místě outkovka bělavá - *Antrodia albida*. Jak již bylo zmíněno, makroskopicky jsou si oba druhy velice podobné, mikroskopicky se však liší dosti podstatně velikostí výtrusů. Zatímco délka výtrusů outkovky medové většinou nepřesáhne 8 μm, výtrusy outkovky bělavé jsou nápadně větší a dosahují délky až 13 μm. Vždy je však třeba měřit výtrusy vyzrálé.

Makroskopicky podobné jsou i rozlité formy outkovky různotvaré - *Antrodia heteromorpha* (Fr.: Fr.) Donk, ta však v naprosté většině případů roste na jehličnanech v horách a stejně jako outkovka bělavá má nápadně větší výtrusy.

Z podobných v Evropě rostoucích velkopórých druhů rodu *Antrodia* je možné jmenovat ještě *Antrodia albidoides* David et Deq. a *Antrodia macrospora* Bernicchia et De Dominicis; oba tyto druhy však mají také nápadně větší výtrusy a dosud nebyly na území bývalého Československa nalezeny.

Z uvedeného tedy vyplývá, že nyní by všechny nálezy velkopórých druhů rodu *Antrodia* měly být dokladovány a současně podrobeny důkladnému mikroskopickému vyšetření. Nelze totiž vyloučit, že v této skupině mohou být objeveny v budoucnu ještě další nové taxony a dobře uložený a zpracovaný herbářový materiál pak bude pro případná srovnávací studia neocenitelný.

Literatura

- Niemelä T. et Penttilä R. (1992): *Antrodia mellita* (Basidiomycetes), a new large-pored polypore species with a continental distribution. - Ann. Bot. Fennici, Helsinki, 29: 55 - 65.
- Ryvarden L. et Gilbertson R. L. (1993): European polypores. Vol. 1. *Abortiporus - Lindtneria*. - Oslo, 387 p.

Petr V a m p o l a : *Antrodia mellita*, a rare large-pored polypore species, found in Slovakia

A rare large-pored polypore species *Antrodia mellita* Niemelä et Penttilä, recently described from Fennoscandia, has been found in Slovakia for the first time (6901a: The nature reserve "Stužica" near Nová Sedlica, distr. Humenné, alt. ca 650 m, on fallen branch of *Salix caprea*, 17. IX. 1995, leg. et det. P. Vampola, MJ 244/95). The new locality in the easternmost part of the Slovak Republic is the southernmost one of that species at this moment. *Antrodia mellita* is very similar and close to *Antrodia albida* (Fr.: Fr.) Donk but differs especially in having smaller spores and strikingly honey-yellow tubes when dry.

HVĚZDOVKY (GEASTRUM) NA LOUNSKU

Herbert T i c h ý

Hvězdovky (*Geastrum*), i když nepatří mezi konzumní druhy, jsou vždy zpestřením lesa a celé naší přírody. Praktičtí houbaři si jich příliš nevšímají, ale mykologové jejich nálezy vždy uvítají, protože vědí, jak obtížně se v přírodě nacházejí.

U nás se těmito houbami zabývali např. J. Šimr, V. J. Staněk (naš největší znalec), S. Šebek, F. Kotlaba, Z. Pouzar, J. Klán a další.

Z Lounského středohoří uvádí ze starších autorů Šimr (1939) pouze 4 druhy, přestože Šubrt (1938) o rok dříve již 11 druhů. V pozdější době

poznatky z našeho území shrnul Staněk (1958) a uváděl 12-14 druhů. Největší zásluhy na sběrech v Lounském středohoří měla M. Křížová (na jejím příkladu lze dobře sledovat, kolik se dá najít druhů při systematickém průzkumu vhodných lokalit). Posledním profesionálním mykologem, který studoval houby xerothermních společenstev rostlin Lounského středohoří, byl Klán (1986), který na kopcích Oblík, Raná, Srdov a Brník našel 9 druhů hvězdovek. Kromě ucelenějších prací (Klán 1986, Staněk 1958, Šimr 1939, Šubrt 1938) jsou ostatní údaje o hvězdovkách roztroušeny v různých časopisech a periodikách. Proto jsem se pokusil shrnout všechny mně dostupné údaje jak z literatury, tak i podle vlastních poznatků do příspěvku, který předkládám.

Geastrum fimbriatum Fr. - hvězdovka brvitá

Za starších autorů ji bez bližší lokalizace z Lounska uvádí již Šubrt (1938). Z Červeného vrchu u Loun a Velkého Křížáku u Libčevsi ji udávají Houda et Tichý (1996). Nejnovější lokalita byla zjištěna na Trnohlávku u Nečich v r. 1995 (Tichý et Houda 1995).

Geastrum rufescens Pers. : Pers. - hvězdovka červenavá

Podle Staňka (1958) roste u nás tento druh roztroušeně po celém území. Bez upřesnění lokality ji z Lounska publikoval též Šubrt (1938). V r. 1995 byl tento druh nalezen ve smrkových lesích s vtoušenými listnáči u Ročova, Hviždalky a Veltěže.

Geastrum floriforme Vitt. - hvězdovka kvítkovitá

Z Lounska je známo několik lokalit; uvádí ji i Šubrt (1938). V malém lesíku u nádraží Louny-Předměstí tento druh od 10. XII.1951 každoročně pro V. J. Staňka sbírala M. Křížová, v r. 1953 i samotný V. J. Staněk. Dále byla nalezena rovněž u Peruce. Centrem výskytu však jsou kopce Lounského středohoří Raná, Oblík, Srdov, Charvátecký chlum, Malý Křížák, Brník, Lemberg, Šibeník a Tobiášův vrch, kde ji sbírali M. Křížová, Z. Moravec a F. Kotlaba (Staněk 1958); uvádějí ji také Klán (1986) a Houda et Tichý (1996).

Geastrum hungaricum Holl. - hvězdovka uherská

I když Klán (1986) tento druh zařazuje mezi naše 4 nejvzácnější hvězdovky, je z Lounska známo několik údajů, třebaže převážně staršího data. Na vrchu Šibeník sbíral tento druh Z. Moravec (24.VIII.1952) a M. Křížová (5.VIII.1953 a 22.IV.1954). Ta doložila další výskyt i na Prašnici, kde jej sbírala 5.VIII.1953 a 22.IV.1954 (Staněk 1958). Podle Houdy (1974) sbíral 21 exemplářů hvězdovky uherské 30.VII.1960 na Malém vrchu u Vršovic F.

Kotlaba. Kromě toho uvádějí Houda et Tichý (1996) její výskyt i z Rané, Oblíku, Černodol u Nečich a Velkého Křížáku u Libčevsi.

Geastrum coronatum Pers. - hvězdovka tuhová

Výskyt tohoto druhu na Lounsku není úplně jasný. Šubrt (1938) ji bez bližších údajů z Lounska publikoval jako „*Geastrum coronatus* (hvězdovka smrková)“, ale patrně míní *G. quadrifidum*. Šimr (1939) ji však z okolí Peruce uvádí jako *G. limbatum* Fr. (viz V. J. Staněk 1958). Latinským názvem *G. limbatum* však Šubrt (1938) označoval hvězdovku laločnatou. Zita (1992) upozorňuje, že názvy *G. coronatum* a *G. limbatum* byly v minulosti používány i pro vzácnou hvězdovku Šmardovu (*G. smardae*); vzhledem k odlišné ekologii tohoto druhu je však záměna málo pravděpodobná. Je však pravděpodobné, že se hvězdovka tuhová na Lounsku vyskytuje; Klán (1986) ji uvádí z Lounského středohoří jako vzácnou. Na Oblíku tento druh našel i Houda (Houda et Tichý 1996).

Geastrum minimum Schw. - hvězdovka maličká

Podle Staňka (1958) býval tento druh nalézán poměrně často hlavně na jihozápadních svazích kopců Lounského středohoří a sbírán byl O. Reisnerem i v okolí Peruce. Ze Štrumplova vrchu ji uvádí Šimr (1939) a bez bližších údajů i Šubrt (1938). Podle Houdy (1974) sbíral tento druh na Malém vrchu u Vršovic 30.VII.1960 rovněž F. Kotlaba. Z typických kopců Lounského středohoří (Oblík, Raná, Srdov, Brník) je uvedena i Klánem (Klán 1986). Houda et Tichý (1996) uvádějí i další lokality: Chožovský vrch, Šibeník, Velký Křížák u Libčevsi, Prašnice a Tobiášův vrch u Bělušic.

Geastrum quadrifidum Pers. : Pers. - hvězdovka korunkatá

Podle Staňka (1958) to je nás jeden z nejhojnějších druhů. Z Lounska ji Šubrt (1938) uvádí pod názvem hvězdovka čtyřlaločná bez bližší lokalizace. V r. 1993 tento druh sbíral J. Biber (in litt.) i na Trnohlávku, což bylo potvrzeno i 17. X.1995 nálezem 30 kusů (Tichý). Houda et Tichý (1996) ji uvádějí rovněž z Velkého Křížáku u Libčevsi.

Geastrum fornicatum (Huds.) Hook - hvězdovka klenbová

Na Lounsku se jedná o velice vzácný druh. Je známá pouze jedna lokalita na naučné stezce u Lipence - stráň s jižní expozicí zarostlá převážně akátem. Prvý výskyt byl zaznamenán 19.IV.1989 nálezem 1 exempláře (Tichý et Vlačíha). V roce 1995 zde Skála (in litt.) našel dalších 12 exemplářů.

Geastrum badium Pers. - hvězdovka vypouklá

Další vzácný druh. V Lounském středohoří jsou známy pouze 3 lokality. M. Křížová sbírala tento druh na Předměstí Louny (29.III.1954), na Oblíku (10.XI.1953) a na Srdovu (5.XI.1953, 10.III.1954 a 16.XI.1954)

(Staněk 1958). Z těchto lokalit ji uvádějí i Klán (1986) a Houda et Tichý (1996).

Geastrum nanum var. *coniferarum* V. J. Staněk - hvězdovka pastvinná jehličí-
nová

Rozlišovací znaky od typické variety uvádí Staněk (1958). Z Lounska je známá pouze z Předměstí Louny, kde ji M. Křížová sbírala 3.IX.1952.

Geastrum pectinatum Pers. - hvězdovka dlouhokrká

Podle Staňka (1958) se jedná u nás o hojný druh, ale z Lounska jsou známy pouze 2 lokality staršího data. Šimr (1939, ještě jako hvězdovku rýhovanou) ji uvádí z Peruce a M. Křížová ji sbírala na Chožovském vrchu, odkud ji publikovali i Houda et Tichý (1996).

Geastrum striatum DC. - hvězdovka límečková

Podle Staňka (1958) sbírala tento druh M. Křížová 12.X.1954 u Peruce, dále na Červeném vrchu u Loun, na Lembergu a na Chožovském vrchu od 7.VII.1953 každoročně a 26.IX.1951 i na Předměstí v Lounech. V období 1983-1994 byla tato hvězdovka nalezena i na Velkém vrchu u Vršovic (Skála et. al., in litt.).

Geastrum triplex Jungh. - hvězdovka trojitá

Bez bližších údajů ji z Lounska uvádí Šubrt (1938). Podle Staňka (1958) sbírala tento druh M. Křížová 20.IX.1952 v okolí Peruce. Houda zná tento druh i z Brníku (Houda et Tichý 1996).

Geastrum corollinum (Batsch) Hollós - hvězdovka bradavková

Klán (1986) ji uvádí z xerothermních travnatých společenstev v ČSR jako vzácnou. Z jeho příspěvku však jednoznačně nevyplývá, zda tento druh sbíral i v Lounském středohoří.

Celkově tedy byl podle literárních údajů i současných poznatků v Lounském středohoří zaznamenán výskyt 14 druhů hvězdovek a výskyt dalšího druhu (*G. corollinum*) je nejasný.

L i t e r a t u r a

Houda J. (1974): Černodoly. - Louny.

Houda J. et Tichý H. (1996): Houby Lounského středohoří. - Louny.

Klán J. (1986): Makromycety xerothermních travinných porostů ČSR. - In: Kuthan J. (red.), Houby nelesních stanovišť ČSSR. Písky, stepi, černavy, p. 14 - 22, Praha.

- Šimr J. (1939): Hvězdice Českého středohoří a hvězdice Čech. - In: Smotlacha F. a Šimr J., Klíč evropských hvězdic. Práce Čsl. Mykologické společnosti, č. 7. Praha.
- Staněk V. J. (1958): Geastraceae - Hvězdovkovité. - In: Pilát A. (red.), Flóra ČSR, B - 1, Gasteromycetes, p. 392 - 526, Praha.
- Šubrt J. (1938): Průvodce houbaře. - Louny.
- Tichý H. et Houda J. (1995): Makromycety „Trnohlávku“ v Lounském středohoří. - Mykol. Sborník 72(4): 123-124.
- Zita V. (1992): Nález vzácné hvězdovky Šmardovy - *Geastrum smardae* na Teplicku. - Čas. čes. Houb. 69 (3 - 4): 92 - 93.

Herbert T i c h ý : Earthstars (*Geastrum*) in the vicinity of the city Louny

The author gives a survey of 14 species of the genus *Geastrum* known in the vicinity of Louny.

LÉKAŘSKÁ MYKOLOGIE

DVA NOVÉ A VÁŽNE MYKOTOXÍNY

Zdenka J e s e n s k á

Zdalo by sa, že už tých mykotoxínov, ktoré produkujú vláknité mikromycéty, bolo nájdených viac ako dost'. V praxi máme starosti s karcinogénnym aflatoxínom, ktorý produkujú niektoré kmene *Aspergillus flavus* a takmer všetky kmene *Aspergillus parasiticus*, s ochratoxínom A, T-2 toxínom, patulínom a mnohými ďalšími (Jesenská 1989). No nie je všetkému koniec, sú tu ďalšie mykotoxíny. Už dlhšiu dobu pozorovali veterinári akútny úhyn koní po skrmení kukuričných zrn; jednalo sa o ochorenie, nazývané leukoencefalomalácií koní. Pri pitve uhynutých zvierat sa nachádzalo ťažké poškodenie mozgového tkanivá. Prakticky od roku 1988 sa stretávame v odbornej literatúre s **fumonizínmi**, ktoré sa ukázali byť pôvodcom tohto postihnutia koní a ako producenti kmene druhu *Fusarium moniliforme*. Určitý čas

som mala problémy v poznaní taxonómie tohto druhu, nakoľko sme sa po krátku dobu v odbornej literatúre stretávali s názvom *F. verticillioides*. Bolo to potom, kedy nemecká mykologička Nirenbergová uverejnila svoju štúdiu fuzárií sekcie *Liseola* rodu *Fusarium* (Nirenberg 1976) a pre *F. moniliforme* bolo použité meno *F. verticillioides*. Zdá sa, že ale taxonómovia zmenili svoj názor, tradičné mená ostávajú pre praktické použitie, dnes v celej odbornej literatúre sa jedná iba o *F. moniliforme*. Ak mám ostať pri nomenklatúre, tak v uvedenej nemeckej štúdií sa však stretávame namiesto s *F. moniliforme* var. *subglutinans* s *F. sacchari* a novým druhom *F. proliferatum*. Nie všetky zmeny v názvoch sú prijímané s nadšením mykológov.

Fumonizíny B₁, B₂, B₃ a B₄ sú metabolity, štrukturálne analogické sfingozínu. Je pozoruhodné, že ich toxické pôsobenie je u rôznych zvierat rôzne. U koní je to už opísaná leukoencefalomalácia, u ošípaných edém pľúc, hydina je pomerne málo citlivá, u nej je hlavne pozorovaný úbytok na váhe a lézie na niektorých orgánoch, u pokusných potkanov poškodenie obličiek a rakovina pečene, u opíc zmeny, aké sa opisujú u človeka pri ateroskleróze. Predpokladá sa, že u človeka by mohli byť fumonizíny pôvodcami rakoviny pažeráka, naznačili to určité epidemiologické štúdie v niektorých krajinách, napríklad v Transkei a v severnej Číne (Šajbidorová, Piecková et Jesenská 1996).

Celá táto problematika novo objavených fumonizínov vedie k enormnému úsiliu k objasneniu podstaty ich účinku, pri čom sa zisťuje, ako málo sa dosiaľ vie o úlohe sfingolipidov v bunkách napriek tomu, že tieto zlúčeniny sú dôležitou súčasťou membrán eukaryotických buniek. Konajú sa vedecké konferencie, píšú sa monografie venované výlučne fumonizínom a pochopiteľne tiež ich producentom.

Pre nás mykológov je dôležité, že viac alebo menej toxínogénne sú všetky kmene *F. moniliforme* a postupne sa ukázalo, že i kmene *F. proliferatum* a možno i iné druhy *Fusarium* sp. *Fusarium moniliforme* je takmer dominantným druhom, ktorý invaduje kukuričné zrná, v niektorých krajinách až 100% zrn a to v závislosti na klimatických podmienkach dozrievania kukurice a niektoré výrobky z kukurice, ako je napríklad kukuričná múka, môžu obsahovať až 10⁷ kolónie tvoriacich zárodkov *F. moniliforme*g.

Fumonizínu veľmi podobný, ak nie celkom identický je AAL-toxín alternárií, toxín s herbicídnymi vlastnosťami.

Mykoflóre kukurice sme dosiaľ v našom mykologickom laboratóriu nevenovali dostatočnú pozornosť, ale s nárastom záujmu o vegetariánsku stravu pribúda táto komodita i na stoloch našich občanov. Preto sme v súvislosti so všetkými novými vedeckými i praktickými poznatkami začali od januára r. 1996 vyšetrovať výskyt fuzárií uvedených druhov v kukurici a v kukuričných výrobkoch v našej oblasti. Čo si počnúť s AAL-toxínom tých alternárií, ktoré sú prítomné na povrchu takmer každého obilného zrná - neviem.

Zákonom určené limity pre fumonizíny v požívatinách nie sú stanovené v žiadnej krajine, tieto metabolity sú zatiaľ predmetom intenzívneho vedeckého bádania.

S ďalším mykotoxínom s ohromujúco akútnou formou intoxikácie človeka som sa poprvý krát stretla v r. 1992 v abstraktoch 3. svetového kongresu o nákazách a intoxikáciách z požívatin (Liu, Luo et Hu 1992). Nakoľko som sa kongresu nezúčastnila, neviem, či čínski vedci predniesli svoj referát osobne, ak áno, tak určite musel na poslucháčov zapôsobiť. Opísali akútnu intoxikáciu, vyskytujúcu sa u občanov 13 provincií v Číne, po požití poplesnalej cukrovej trstiny. Od r. 1972 do r. 1989 sa podľa ich informácií jednalo o 884 prípadov, 10% z nich zomrelo a mnohým z postihnutých, ktorí intoxikáciu prežili, zostali nezanedbateľné následky na zdraví. Takmer väčšina prípadov vznikla vo februári a v marci a jedli sa kúsky trstiny po viac ako 2 mesiacoch skladovania. Cukrová trstina sa pestuje v južnej Číne, vozi na sever na jeseň a tu sa skladuje v zime a predáva na budúci jar. Z krátkeho abstraktu je zreteľne vidieť enormné úsilie o vysvetlenie príčiny tohto druhu intoxikácie, napokon sa zistilo, že toxickým metabolitom je **3-nitropropionová kyselina** produkovaná kmeňmi *Arthrimum sacchari* N. B. Ellis, *A. saccharicola* Stevenson a *A. phaeospermum* (?). Podrobný opis klasického priebehu intoxikácie a viac podrobností sme našli v separátke z roku 1995 (Ming 1995): k diagnostickým kritériám patria okrem iného anamnesticky požitie cukrovej trstiny 10 minút až 48 hodín pred prvými príznakmi, ku ktorým patria nausea, vracanie, bolesti brucha, termín medzi februárom a májom; a najčastejšie sú poškodené deti, u ktorých prvé príznaky prechádzajú na ťažké poškodenie mozgového tkaniva, ku kómatu a k smrti. Autor tejto publikácie zhrnul 148 intoxikácií, ktoré postihlo v období od r. 1972 - 1985 726 osôb; uvádza ale, že prípadov bolo iste viac, zaznamenané boli v štatistike iba tie, ktoré svojim priebehom zaujali štátnych zdravotníkov. V tomto prehľade je tiež uvedené, že neurotoxické vlastnosti 3 - nitropropionovej kyseliny boli zistené u zvierat už v r. 1960 (nemala by som

možno hovoriť o "novom" mykotoxíne) a publikácia o tomto neurotoxíne (Ludolph et He 1991) z r. 1991 ušla našej pozornosti. Niektoré ďalšie kazuistiky intoxikácií týmto mykotoxínom sú podrobne opísané v publikácii autorov He et al. (He et al 1995) a verte, nie je to príjemné čítanie.

K tejto problematike poznamenávam, že o výskyte toxických artríní v našej oblasti nám nič nie je zatiaľ známe.

Keď som už v tomto článku pri problematike mykoflóry kukurice a pri neurotoxickom mykotoxíne, nedá mi pripomenúť aj neurotoxické vlastnosti metabolitu huby *Diplodia maydis* (Berk.) Sacc. (*Stenocarpella maydis*), ktoré sa dokázali v pokusoch na opiciach. Toxikológovia uvažujú o význame tohto zatiaľ chemicky neidentifikovaného toxínu v Afrike. Obyvatelia stále viac a viac prechádzajú totiž na monocereálnu stravu na základe kukurice a stále viac sa v Afrike objavujú prípady poškodenia zdravia človeka neurologického charakteru (Fincham et al. 1991).

Čo povedať na záver tohto článku? Zdá sa, že mykológovia budú mať stále práce dosť, potrebujú preto posilu v mladých vedeckých pracovníkoch.

Literatúra

- Fincham J.E. et al. (1991): Mycotoxic peripheral myelopathy, myopathy, and hepatitis caused by *Diplodia maydis* in vervet monkeys. - J. Med. Primatol. 20, (5): 240 - 250
- He F. et al. (1995): Delayed dystonia with striatal CT lucencies induced by a mycotoxins (3-nitropropionic acid). - Neurology 45 (12): 2178 - 2183
- Jesenská Z. (1989): Mykotoxíny - súčasný pohľad mykologičky lekárky. - Mykol. Listy no. 37: 15 - 18
- Liu X.J., Luo X.Z., Hu W.J. (1992): Studies on the epidemiology and etiology of deteriorated sugarcane poisoning in China. - Proceedings - 3rd World Congress Foodborne Infections and Intoxications, Vol. 1, Berlin.
- Ludolph A.C., He F. (1991): 3 - nitropropionic acid - exogenous animal neurotoxin and possible human striatal toxin. - Can. J. Neurol. Sci. 18 (4):492 - 498
- Ming L. (1995): Moldy sugarcane poisoning - a case report with a brief review. - Clinical Toxicol. 33 (4): 363 - 367.

Nirenberg H. (1976): Untersuchungen über die morphologische und biologische Differenzierung in der Fusarium-Sektion Liseola. - Mitt. Biol. Bundesanst. Land-Fortwitsch. Berlin-Dahlem.

Šajbidorová I., Piecková E. et Jesenská Z. (1996): Výskyt a toxigenita kmeňov *Fusarium moniliforme* a *F. proliferatum* a toxické účinky fumonizínu. - Hygiena (v tlači).

Zdenka Jesenská: Two new and serious mycotoxins

Two new mycotoxins - fumonisins and 3-nitropropionic acid are briefly reviewed in the article.

HISTÓRIA LEKÁRSKEJ MYKOLÓGIE V USA

Zdenka Jesenská

V časopise *Clinical Microbiology Reviews* (Espinel-Ingroff 1996) vyšiel veľmi zaujímavý článok, v ktorom sú zhrnuté poznatky lekárskej mykológie v Spojených štátoch amerických od r. 1884 do r. 1994. História tohto vedného odboru v USA je rozdelená do 5 historických etáp a dá sa povedať, že podobne tomu bolo i v iných krajinách.

Obdobie rokov 1884 - 1919 je charakterizované ako obdobie objavu ("Discovery"): objav dimorfných húb a overenie ich dimorfného charakteru, poznanie, že huby sú pôvodci ochorení, vrátane systémových ochorení;

v období rokov 1920 - 1949 vznikajú prvé mykologické školiace a výskumné centrá na vysokých školách a na federálnych pracoviskách, objavujú sa laboratórne diagnostické testy a klasifikačný systém, sú vykonané prvé epidemiologické a ekologické štúdie ("Formative years");

v rokoch 1950 - 1969 ("Advent of antifungal and immunosuppressive therapies") sa objavili prvé antifungálne látky - nystatin a amfotericin B, zistil sa vzťah medzi niektorými oportunnými hubovými infekciami a antibiotickou a imunosupresívnou terapiou, uvedomilo sa, že huby zapríčiňujú ochorenia a

smrť u pacientov s rakovinou a po transplantácii, vyvinuli sa rýchle diagnostické testy pre coccidioidomykózu a histoplazmózu, detekovali sa zárodkov húb v tkanivách fluorescenčnou metódou a špeciálnym zafarbením, huby sa začali študovať na bunkovej úrovni (antigény *Cryptococcus neoformans*, mechanizmus dimorfizmu, faktory virulencie, vzťahy medzi hostiteľom a parazitom), v r. 1961 sa založila Americká spoločnosť lekárskej mykológie a budovali sa nové školiace a výskumné centrá;

k veľkému rozšíreniu mykológie ("Expansion") došlo v rokoch 1970 - 1979, kedy boli vytvorené komerčné systémy pre identifikáciu kvasiniek, pre detekciu antigénov a metabolitov húb u pacientov, testy pre exoantigény, metódy sa štandardizovali. Určili sa liečebné postupy pri kryptokokovej meningitíde. Začali sa základné štúdie, vrátane výskumu perfektných štádií niektorých húb. Výskum, postgraduálne doškolovanie, konferencie, kurzy, nové i stávajúce pracoviská boli podporované grantami.

V rokoch 1980 - 1994 ("Transition") je možno pozorovať už určité zmeny - počet mykotických pacientov síce stúpa v súvislosti s AIDS a väčším počtom pacientov s rakovinou a pacientov po transplantáciách orgánov, ale klesá finančná podpora tohto odboru, niektoré výskumné a výučbové programy končia, významní vedúci pracovníci zomierajú a nie je za nich na ústavoch náhrada. Výskumní pracovníci sa viac špecializujú na určité špecifické aspekty hubových ochorení, tvoria sa nové kolektívy z rôznych medicínskych odborov, začína sa výskum na molekulárnej a genetickej úrovni, pracuje sa s metódami stanovenia DNK za účelom rýchlejšej diagnostiky ochorení a pre epidemiologické účely. Farmaceutický priemysel a rôzne fondy podporujú práce na štandardizácii testovania citlivosti húb na antifungálne substancie a na stanovení terapeutických postupov pri liečení mykóz.

V celom článku nájdeme až 473 odkazov na literárne zdroje, pravdepodobne sú ale uvedené iba tie, ktoré zaznamenali objavné výsledky. V závere sa však okrem iného uvádza, že síce výskumný program je teraz zameraný viac menej na molekulárnu úroveň, ale že klesá počet pracovníkov, ktorí by boli odborníkmi v práci s hubami, znižuje sa výučbový plán mykológie, nostalgicky sa pripomína redukcia finančnej podpory, rušenie niektorých mykologických center na amerických univerzitách, odchod do dôchodku alebo úmrtie významných mykológov (sú tu spomenuté mená Kaplan, Ajello, Gordon, Salkin, Dixon, Cooper, S. Shadomy a J. Shadomy).

Z môjho pohľadu je zaujímavé, že v článku sa autorka nevenuje tzv. environmentálnej problematike mikroskopických húb vo vzťahu k človeku,

tento problém je bezosporu súčasťou modernej lekárskej mykológie určite i v USA, zaujímame sa predsa o mikroskopické huby a ich metabolity vo vzduchu, vo vodách, na pracoviskách, v prostredí zdravotníckych zariadení, v požívatinách atď. - vo všetkom, čo v prostredí prichádza do styku s človekom a kde mikromycéty môžu ohrozovať jeho dobrú pohodu a zdravie (Jesenská 1985, 1989a, b, 1991, Jesenská et Hrdinová 1982, Rieger et Revaincová 1991, a. i.). V tomto smere zaznamenávame obrovskú explóziu nových poznatkov a informácií. Sú to najnovšie dva nové a vážne mykotoxíny (Jesenská 1996) a veľa iného. Je potrebné uvedomiť si, že lekárska mykológia ako vedecký odbor dnes nezačína a nekončí len u lôžka pacienta, lekárska mykológia môže dnes poskytnúť mladým záujemcom o tento odbor široké pole pôsobnosti - od mykóz a alergií až po chronické a akútne mykotoxikózy - a to ve vedeckej práci i v praktickej diagnostike.

L i t e r a t ú r a

- Espinel-Ingroff A. (1996): History of medical mycology in the United States. - *Clinical Microbiol. Reviews* 9(2): 235 - 272.
- Jesenská Z. (1985): Aktuálne problémy mikroskopických húb a mykotoxínov v pracovnom prostredí. - *Prac. Lék.* 37 (4): 133 - 138.
- Jesenská Z. (1989a): Mykotoxíny - súčasný pohľad mykologičky lekárky. - *Mykol. Listy* no. 37: 15 - 18.
- Jesenská Z. (1989): Genofond mikromycét vo vybraných hygienicky významných ekologických systémoch. - *Čs. Hyg.* 34 (7 - 8): 479 - 484.
- Jesenská Z. (1991): Mikromycéty a nozokomiálne nákazy. - *Mykol. Listy* no. 44: 11- 13.
- Jesenská Z. (1996): Dva nové a vážne mykotoxíny. - *Mykol. Listy* no. 59: 7- 11.
- Jesenská Z. et Hrdinová I. (1982): Mikroskopické huby v povrchových vodách a ich význam pre prax hygienickej služby. - *Čs. Hyg.* 27 (2): 123 - 128.
- Rieger M. et Revaincová B. (1991): Mikroskopické huby jako alergizující činitel. - *Mykol. Listy* no 44: 13 - 16.

Zdenka J e s e n s k á : History of medical mycology in the United States.

The brief report about the history of medical mycology in the USA according to the paper by Espinel-Ingroff (Clinical Microbiol. Reviews 9: 235-272).

RECENZE

J. HOUDA, H. TICHÝ: HOUBY LOUNSKÉHO STŘEDOHOŘÍ. 61 str., 9 černobílých fotografií. Vydala a.s. Magma, Louny, 1995.

Záslouhou lounských mykologů Josefa Houdy a Herberta Tichého se našim mykologům dostává do rukou publikace o houbách lounské části Českého středohoří. Takovéto regionální práce jsou velmi užitečné, neboť v souhrnných publikacích velkých územních celků (zemí, států) se malá území s jednotlivými lokalitami ztrácejí - a právě regionální práce je může vhodně soustředit! Je ovšem zapotřebí uvádět v ní bližší údaje, a to alespoň u vzácnějších nebo kritických druhů - kdy a kým byl nalezen a určen, existuje-li popis nebo alespoň poznámky o živém materiálu, je-li někde uložen doklad, popř. bylo-li někde něco publikováno apod. Při úspornějším uspořádání a lepším využití místa by to bylo i v této publikaci docela dobře možné.

Určení některých druhů je velice sporné, jako např. ryzce *Lactarius salmoneus* (jeho správné jméno je *L. salmonicolor*), vázaného na jedli (která v lounské části Českém středohoří chybí); určení tohoto druhu není snadné a vyžaduje mít zkušenost s jeho velkými populacemi (např. z Karpat nebo z Alp), aby bylo možné takto ojedinělý nález bezpečně určit! Podobně je tomu se vzácnými lupenatými houbami s mediteránním charakterem rozšíření (*Russula cistoadelpha* - str. 17, *Lactarius cistophilus* - str. 38, *Hebeloma cistophyllum* - str. 41 a *Rhodophyllus cistophilus* - str. 49), které od nás dosud nebyly publikovány; i od nich by bylo žádoucí mít doklady, popisy a vyobrazení - jinak to je pouze ničím nepodložené uvedení jmen, což nemusí (resp. nemělo by) být respektováno.

Druhy hub jsou v recenzované publikaci řazeny podle českých jmen; to je snad výhodné pro popularizaci, avšak nikoli k využití pro vědeckou práci - na konci měl být pro rychlou orientaci rejstřík latinských jmen. Použitá česká jména nejsou vždy v souladu s běžně u nás používanými: např.

Svrček má pro rod *Dasyscyphus* české jméno chlupáček (nikoli krásavka) a podle Piláta (a jiných) se *Psilocybe inquilina* česky nazývá lysohlávka domácí (nikoli znašinělá!), *Rhodocybe popinalis* rudoušek šedohnědý nebo také rozpraskaný (nikoli kuchyňský) atd. Nelze také tvořit česká druhová jména tak, že např. latinské *Russula cistoadelpha* přeložíme jako holubinka cistodelfská!

Autoři měli být též poněkud pozornější, aby se jim jeden a tentýž druh v publikaci neobjevil pod různými jmény (synonymy) dvakrát nebo třikrát: např. *Tricholoma luscinum* (str. 13) a *Lepista luscina* (str. 38) jsou identické (posledně uvedené jméno je správné), stejně jako *Helvella acetabula*, *Acetabula sulcata* a *A. vulgaris* (str. 23), které jsou podle názoru většiny mykologů totožné (první jméno je správné); nepatří tedy do dvou odlišných rodů. Podobných nepřesností a přehmatů je v práci více.

Z význačných stepních hub zasluhujících ochranu, a proto zahrnutých v Červené knize 4 a chráněných u nás zákonem, v publikaci chybí *Marasmiellus carneopallidus*, který byl publikován z Rané již před 30 lety (Čes. Mykol. 20: 18-24, 1966). Z obyčejných druhů zase není uvedena např. *Tulostoma brumale*, doložená v herbářích PRM několika sběry M. Křížové a F. Kotlaby.

Četné zkratky autorských jmen za jmény latinskými jsou nesprávné nebo neúplné - např. u *Hygrophorus nemoreus* jsou správné autorské zkratky (Pers.: Fr.) Fr., nikoli Lasch (str. 44), u voskovek *Hygrocybe conica*, *H. miniata* a *H. punicea* je přeradiatelem Kummer, zatímco u *H. chlorophana* a *H. psittacina* to je Wünsche, nikoli Karsten (vše na str. 48), atd.

Autoři zjistili v lounské části Českého středohoří celou řadu vzácných nebo zajímavých hub, čímž bezesporu přispěli k lepšímu poznání mykoflóry tohoto velice zajímavého území v Čechách; proto je třeba recenzovanou publikaci přivítat.

František K o t l a b a a Zdeněk P o u z a r

OSOBNÍ

V roce 1996 se mnozí naši mykologové dožívají významných životních jubileí. ČVSM by se chtěla připojit ke gratulantům a popřát všem hodně zdraví a elánu do dalšího života.

- 85 let se dožívá pan RNDr. Valentin Pospíšil, CSc. z Brna (26.3.1911)
- 80 let se dožívá paní Květoslava Koncerová z Brna (23.1.1916),
čestná členka naší Společnosti
- 75 let se dožívá pan Oldřich Polák z Brna (22.1.1921)
pan akad. arch. Oldřich Láznička z Třebíče (30.7.1921)
- 70 let se dožívají pan prom. ped. Zdeněk Kluzák z Českých
Budějovic ((24.7.1926)
pan RNDr. Vladimír Vacek, CSc. z Brna (2.12.1926)
- 65 let se dožívají paní ing. Hana Červinková, CSc. z Prahy (28.1.1931)
paní RNDr. Ludmila Marvanová, CSc. z Brna (22.2.1931)
paní MUDr. Zdenka Jesenská, DrSc. z Bratislavy (6.3.1931)
pan doc. RNDr. Josef Chalupský z Prahy (12.3.1931)
- 60 let se dožívá pan Herbert Tichý z Černčic u Loun (8.1.1936)
pan doc. ing. Václav Kúdela, DrSc. z Prahy (1936)
- 55 let se dožívají paní RNDr. Eliška Sychrová, CSc. z Prahy (3.6.1941)
paní RNDr. Božena Gregorová, CSc. z Prahy (2.11.1941)
pan Emil Dlouhý z Prahy (14.11.1941)
- 50 let se dožívají paní Dr. med. Cristina Spinelli ze Švýcarska (30.1.1946)
pan ing. Miroslav Vahalík z Mohelnice (18.3.1946)
pan RNDr. Josef Hýsek, CSc. z Prahy (11.8.1946)
pan ing. Pavol Škubla, CSc. ze Šaly (13.8.1946)
paní RNDr. Marie Červená, CSc. z Brna (11.10.1946)
paní RNDr. Dana Čížková, CSc. z Prahy (18.10.1946)
pan RNDr. Jaroslav Klán, CSc. z Prahy (26.10.1946)

Úctyhodných 70 let se letos dožil též zasloužilý mykolog a čestný člen naší Společnosti pan Svatopluk Šebek z Nymburka (7.3.1926), který však po delší nemoci 17.7.1996 zemřel. Vzpomínku na něj přineseme na jindy.

ZPRÁVY Z VÝBORU ČVSM

Další jednání výboru ČVSM proběhlo 19.6.1996 za přítomnosti pěti členů. Omluveni byli dr. Fellner, dr. Svrček, ing. Kuthan a MUDr. Herink.

Hlavními body jednání byly změny ve složení výboru, ekonomická situace Společnosti, vyhodnocení prvních výsledků dotazníkové akce, příprava mimořádné valné hromady k 50. výročí Společnosti, vydávání časopisu *Czech Mycology* a bulletinu *Mykologické listy*, provozní záležitosti a různé.

Vzhledem k dlouhodobému onemocnění ing. Kuthana a MUDr. Herinka výbor navrhl kooptovat dva nové členy, a to dr. A. Lepšovou a P. Vampolu, kteří byli podle výsledků voleb náhradníky. Zároveň výbor vysoce ocenil dosavadní činnost MUDr. Herinka a ing. Kuthana i jejich chuť podle možností nadále spolupracovat.

Pokud jde o ekonomickou situaci ČVSM, Rada vědeckých společností (RVS) AV ČR informovala naši Společnost, že na rok 1996 poskytne dotaci 80 tis. Kč (z toho 55 tis. již uvolnila). Dále ČVSM získala dotaci 45 tis. Kč na vydávání časopisu *Czech Mycology* v rámci projektu „Presentace“, kde se však předpokládá 50% hrazení nákladů projektu z vlastních prostředků ČVSM (z prodeje *Czech Mycology*). K tomu dr. Klán upřesnil, že na vydání a distribuci jednoho ročníku *Czech Mycology* je nutno vynaložit okolo 170 tis. Kč.

Běžná provozní činnost ČVSM je nadále poněkud ztížena, protože Společnost si nemůže dovolit udržovat pracovníka pro činnost sekretariátu, jako tomu bývalo v minulosti. Pro zajištění akceschopnosti ČVSM byl vytvořen tzv. „kolektivní sekretariát“ (viz minulá Zpráva z výboru). Funkci hospodáře byl po dobu nemoci ing. Kuthana pověřen dr. Klán.

Při vydávání časopisů *Czech Mycology* a *Mykologické listy* je v současné době největším problémem nedostatek příspěvků. Výbor proto opět vyzývá členy k větší publikační aktivitě. Ke zvětšení informovanosti členů v

oblasti literatury předpokládáme opět publikování informací o knižních novinkách v naší knihovně, publikování aktualizovaného přehledu časopisů apod.

V dubnu až květnu byly rozeslány všem členům dotazníky, jejichž hlavním cílem je vytvoření a publikace aktualizovaného adresáře členů Společnosti. K 19.6.1996 vrátilo vyplněný dotazník 99 členů. Dva členové písemně oznámili vystoupení ze Společnosti, vzhledem k tomu, že již v mykologii aktivně nepracují (dr. Š. Husák a ing. J. Hudec), což vzal výbor na vědomí. Výbor dále přijal s lítostí zprávu o úmrtí dvou svých členů (J. Dolanský a J. Husárek). V souvislosti s dotazníkovou akcí výbor velice ocenil snahu všech členů, kteří přišli s návrhy na zpestření činnosti Společnosti, ale i s různými poznámkami či kritickými připomínkami. O znovuvytvoření sekce Ochrany hub a jejich životního prostředí dosud projevil zájem 12 členů. Došlé dotazníky budou počítačově zpracovány a výsledný materiál bude předán ke zredigování adresáře členů dr. Herinkovi. Na tomto místě znovu vyzýváme všechny členy, kteří tak ještě neučinili, aby vrátili vyplněné dotazníky.

Výbor schválil jednoho nového člena ČVSM, dr. Víta Balnera.

Vzhledem k zájmu členů výbor dále rozhodl uspořádat v Praze podzimní cyklus 4 - 6 přednášek. Jejich zajištěním byl pověřen dr. Klán.

Jak již bylo v dotaznících i v minulých zprávách z výboru uveřejněno, výbor by chtěl k 50. výročí založení Společnosti uspořádat mimořádnou valnou hromadu. Vzhledem k absenci těchto setkání v poslední době předpokládáme větší zájem členů, než tomu bylo při podobných příležitostech v minulosti. Předběžný termín konání: 2 dny v říjnu 1996. Na programu budou jednak krátké přednášky k historii Společnosti i na odborné téma a dále vlastní jednání valné hromady (např. výše členských příspěvků, typ příštích voleb aj.). Druhým dnem bude valná hromada pokračovat terénní exkurzí na Jevansko či Karlštejsko.

červen 1996

Dne 24.9.1996 se uskutečnila třetí letošní schůze výboru ČVSM. Jednání byli přítomni Dr. Antonín, Dr. Klán, Dr. Kubátová, Dr. Lepšová (nově kooptovaný člen), Dr. Marvanová, Dr. Pouzar a Dr. Svrček. Omluveni: Dr. Fellner, Ing. Kuthan, MUDr. Herink a P. Vampola.

Výbor se zabýval rozpracováním programu valné hromady, která se uskutečnila dne 18.10.1996 a následující den na ni bude navazovat mykologická exkurze na Karlštejsko. Dalšími body byla finanční situace Společnosti, vydávání časopisu *Czech Mycology* a bulletinu *Mykologické listy* a různé.

Pokud jde o valnou hromadu, Dr. Pouzar, Dr. Antonín a Dr. Klán zajistili vystoupení 3 přednášejících: Dr. Svrčka, Dr. Lizoně a Dr. Špačka. Přednášky budou doplněny promítáním diapozitivů Dr. Kotlaby. Poté proběhne vlastní jednání: Dr. Klán podá informaci o finanční situaci, Dr. Klán a Dr. Antonín přednesou zprávu o vydávání časopisů Společnosti, Dr. Pouzar podá zprávu o činnosti výboru za poslední rok. Na programu valné hromady bude dále jednání o členském příspěvku, platbách za *Czech Mycology* a *Mykologické listy*, způsob volby nového výboru v roce 1997, volba čestných členů Společnosti a volné návrhy. Po skončení jednání zajistil Dr. Klán společné posezení v restauraci U Pešků.

Finanční situace ČVSM, jak konstatovali Dr. Klán a Dr. Pouzar, se ke konci tohoto roku mírně zlepšila, neboť ČVSM obdržela dotaci od Rady vědeckých společností AV a grantové prostředky MŠ - oboje na vydávání *Czech Mycology*, dále se zvýšil počet zahraničních odběratelů CM a velká část členů již uhradila členský příspěvek a platby za časopisy. Společnost hospodaří značně úsporně, například již nevydává žádné prostředky na nájem sekretariátu a na stálé zaměstnance.

Ve vydávání časopisů *Czech Mycology* a *Mykologických listů* je mírný skluz způsobený nedostatkem příspěvků, jak jsme o tom již informovali v předešlých zprávách. Vyzýváme všechny členy k publikování! Pro příští rok Dr. Klán navrhl k 50. výročí Společnosti vydávat slavnostní ročník s barevnou fotografickou přílohou (za předpokladu, že se finanční situace společnosti nezhorší). Výbor kladně hodnotil, že se v tomto roce podařilo držet na nízké úrovni náklady při zpracovávání *Mykologických listů*.

Výbor ČVSM schválil přijetí 3 nových členů: Dr. I. Kautmanovou z Bratislavy, K. Motyčkovou z Prahy a Mgr. L. Soukupa z Chebu. Na druhé straně výbor s lítostí konstatuje, že zemřel zasloužilý a čestný člen naší Společnosti pan S. Šebek a dále pan Tošnar z Brna.

Dotazníková akce, jejímž konečným cílem je publikace adresáře členů Společnosti v našem mykologickém časopise, stále probíhá, neboť 80 členů ještě nevrátilo vyplněné dotazníky. Všem členům děkujeme za dosavadní spolupráci.

Ke konci tohoto roku proběhne v Praze krátký cyklus přednášek, které organizačně zajišťuje Dr. Klán.

Září 1996

Výbor ČVSM

Z KNIHOVNY ČVSM

SEZNAM VĚDECKÝCH ČASOPISŮ V KNIHOVNĚ ČVSM (1. ČÁST:

A - L). Od roku 1994 sídlí knihovna ČVSM nikoliv v Krakovské ulici, kde byl dlouhá léta sekretariát naší Společnosti, ale na adrese: Knihovna katedry botaniky Př.f. UK, Benátská 2, 128 01 Praha 2. O knižní a časopisecké fondy ČVSM nyní pečuje knihovnice katedry botaniky paní Hana Matoušová. Naše Společnost získává odborné časopisy především výměnou za časopis *Czech Mycology* (dříve *Česká mykologie*). Jak lze zjistit z dále uvedeného přehledu, knihovna ČVSM vlastní okolo 130 titulů časopisů, z nichž 50 titulů dochází i v současné době (označeno šípkou). Podrobný přehled časopisů byl v našem bulletinu *Mykologické listy* uveden již v letech 1981-82 zásluhou pana Svatopluka Šebka (viz čísla 4, 5, 6 a 7). Protože od té doby došlo k některým změnám, uveřejňujeme tento aktualizovaný seznam (stav k 1.9.1996). U každého časopisu jsou uvedeny též chybějící ročníky, chybějící čísla však specifikována nejsou.

Abhandlungen und Verhandlungen des Naturwissenschaftlichen Vereins in Hamburg (Hamburg, Německo)

Roč. 2 (1957) - 21/22 (1978)

Abhandlungen des Naturwissenschaftlichen Vereins in Hamburg

Roč. 23 (1980) - 28 (1989)

Verhandlungen des Naturwissenschaftlichen Vereins in Hamburg

Roč. 23 (1979) - 33 (1992)

Abstracts of Mycology (Philadelphia, USA) →

Roč. 1(1967) - 30 (1996)

Acta biologica Iugoslavica. Ser. B, Mikrobiologija (Beograd, Jugoslávie)

Roč. 8 (1971) - 13 (1976), chybí roč. 11, 12

Acta botanica croatica (Zagreb, Chorvatsko)

Roč. 23 (1964) - 51 (1992)

- Acta microbiologica, virologica et immunologica** (Sofija, Bulharsko, do č.
3 Acta microbiologica bulgarica)
Č. 2 (1978) - 6 (1977), chybí roč. 4
- Acta musei Reginahradecensis. Ser. A. Scientiae naturales** (Hradec
Králové) *Práce muzea v Hradci Králové. Serie A. Vědy přírodní.*
→
Roč. 4 (1962) - 24 (1995), chybí roč. 17, 23
- Acta mycologica** (Warszawa, Polsko) →
Roč. 1 (1965) - 30 (1995)
- Acta mycologica sinica** (Beijing, Čína) →
Roč. 1 (1982) - 15 (1996), chybí roč. 12 - 14
- Acta phytopathologica et entomologica Hungarica** (Budapest, Maďarsko)
Roč. 5 (1970) - 24 (1989)
- Acta Universitatis Upsaliensis - Symbolae Botanicae Upsalienses**
(Uppsala, Švédsko) →
Roč. 8 (1943/48) - 31 (1995), chybí roč. 9, 11, 15, 17
- Agarica** (Fredrikstad, Norsko)
Roč. 6 (1985)
- Agronomie** (Paris, Francie, do roku 1980 *Annales de phytopathologie*)
Roč. 1 (1981) - 14 (1994)
- Aliso** (Claremont, USA)
Roč. 7 (1970/72) - 13 (1991/93)
- Allionia** (Torino, Itálie) →
Roč. 1 (1952) - 33 (1995)
- Anales de la Sociedad científica Argentina** (Buenos Aires, Argentina)
Roč. 163/164 (1957) - 219 (1989), chybí roč. 177
- Annales de l' Institut phytopathologique Benaki** (Kiphissia-Athènes,
Řecko) →
Roč. 1 (1935) - 9/10 (1955/56), chybí roč. 3, 7
N.s.: Roč. 2 (1959) - 17 (1994/95)
- Annales de phytopathologie** (Paris, Francie)
Roč. 1 (1969) - 12 (1980), od roku 1981 pod názvem *Agronomie*
- Anthurus**. Zpravodaj jihočeských houbařů (České Budějovice)
Roč. 2 (1995)
- Arboretum Kórnickie** (Warszawa, Polsko)
Roč. 32 (1987)
- Atas do Instituto de micologia** (Recife, Brazílie)
Roč. 1 (1960) - 2 (1965)

Atti (Pavia, Itálie)

Ser. 5: Roč. 14 (1957) - 21 (1964)

Ser. 6: Roč. 1 (1965) - 14 (1980/81)

Ser. 7: Roč. 6 (1987) - 10 (1991)

Berichte des Ohara Instituts für landwirtschaftliche Biologie, Okayama Univ. (Okayama, Japonsko), od roku 1992 Bulletin of the Research Institute for Bioresources Okayama University

Roč. 6 (1933-35) - 20 (1991)

Biologische Bundesanstalt für Land- und Forstwirtschaft in Berlin und Braunschweig. Jahresbericht (Německo)

Roč. 1962 - 1986

Boccone (Palermo, Itálie)

Roč. 1 (1991)

Boletim da Sociedade Brotheriana (Coimbra, Portugalsko)

Roč. 28 (1954) - 66 (1993-4)

Boletim de Botânica (Sao Paulo, Brazílie) →

Roč. 3 (1975) - 14 (1995)

Boletim de la Sociedad Argentina de Botánica (Cordoba, Argentina)

Roč. 20 (1981-82) - 30 (1994), chybí roč. 23, 26

Boletim de la Sociedad Mexicana de micologia (Xalapa, Mexiko)

Roč. 8 (1974) - 20 (1985)

Boletín de la Sociedad Micologica de Madrid (Madrid, Španělsko) →

Roč. 5 (1980) - 20 (1995)

Boletus (Halle/Saale, Německo)

Roč. 1 (1977) - 15 (1991), chybí roč. 14

Bolletino del Gruppo Micologico „G. Bresadola“ (Trento, Itálie), v letech 1987 - 95 pod názvem **Rivista di Micologia**

Roč. 13 (1970) - 29 (1986), 39 (1996), chybí roč. 24

Botanica Helvetica (Basel, Švýcarsko) →

Roč. 84 (1974) - 105 (1995), chybí roč. 91

Bulletin of the British Mycological Society (Kew, Velká Británie), od roku 1987 *The Mycologist*

Roč. 1 (1967) - 20 (1986), chybějí roč. 2 - 11

Bulletin Československé společnosti mikrobiologické (Praha et Bratislava)

Roč. 30 (1989) - 33 (1992)

Bulletin mensuel de la Société Linnéenne de Lyon (Lyon, Francie) →

Roč. 5 (1936) - 65 (1996), chybějí roč. 6 - 10, 19 - 25

- Bulletin of the Research Institute for Bioresources Okayama University** (Kurashiki, Japonsko) (do roku 1991: Berichte des Ohara Instituts für landwirtschaftliche Biologie, Okayama Univ.) →
Roč. 2 (1994) - 4 (1996)
- Bulletin semestriel de la Société Mycologique du Nord** (Lille, Francie) →
Číslo 35 (1984) - 57 (1995), chybějí čísla 49 - 51, 53
- Bulletin trimestriel de la Fédération Mycologique Dauphiné-Savoie** (Lyon, Francie) →
Číslo 120 (1991) - 141 (1996), chybějí čísla 121 - 131, 135
- Bulletin trimestriel de la Société Mycologique de France** (Paris, Francie)
→
Roč. 58 (1942) - 112 (1996), chybějí roč. 59 - 64, 66-68, 93, 107 - 109
- Canadian Journal of Botany** (Ottawa, Kanada) →
Roč. 43 (1965) - 73 (1995)
- Clusiana viz Mikológiai közlemények**
- Contributions from United States National Herbarium** (Washington, USA)
Roč. 8 (1903/05) - 38 (1963/74), chybějí roč. 7 - 23, 25, 27, 31, 33
- Coolia** (Leiden, Nizozemí) →
Roč. 1 (1954) - 38 (1995), chybějí roč. 18 - 22
- Cryptogamie - Mycologie** (do roku 1979: Revue de Mycologie, Paris, Francie)
Roč. 1 (1980) - 3 (1982)
- Darwiniana** (San Isidro, Argentina) →
Roč. 4 (1940-42) - 33 (1995), chybějí roč. 5-8
- Documents mycologiques** (Lille, Francie) →
Roč. 5 (1975) - 26 (1996)
- Edinburgh Journal of Botany** (do roku 1989: Notes from the Royal Botanic Garden Edinburgh, Edinburgh, Velká Británie) →
Roč. 12 (1919-21) - 53 (1996), chybí roč. 17
- Englera** (Berlin, Německo)
Roč. 1 (1979), 9 (1989), chybějí roč. 2 - 8
- Flora mediterranea** (Palermo, Itálie)
Roč. 1 (1991)
- Friesia** (Norsko)
Roč. 1 (1931-36) - 11 (1975-87)

- Funghi e Ambiente** (Fara Novarese, Itálie) →
Číslo 67 (1995) - 70/71 (1996)
- Glasnik Instituta za botaniku i botaničke bašte Universiteta u Beogradu**
(Beograd, Jugoslávie)
Roč. 1 (1959 - 60) - 20 (1986), chybějí roč. 3 - 5, 9, 12
- Glasnik zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine u Sarajeva** (Sarajevo,
Bosna a Hercegovina)
Roč. 10 (1971) - 29 (1990)
- Grzyby** (Poznań, Polsko)
Roč. 1983 - 1991
- Hickenia**. Boletín del Darwinion (San Isidro, Argentina) →
Roč. 1 (1976-82) - 2 (1993-95)
- Hindustan antibiotics Bulletin** (Poona, Indie)
Roč. 9 a 10 (1967)
- Hoehnea** (Sao Paulo, Brazílie), do roku 1987 Rickia →
Roč. 1 (1962) - 21 (1994)
- Hoppea** (Regensburg, Německo) →
Svazek 33 (1974) - 56 (1995), chybějí svazky 43 a 46
- Izvestija Akademii nauk Tadžikskoj SSR** (Dušanbe, Tadžikistán)
Roč. 1979 - 1990, chybí roč. 1986 - 1988
- Karstenia** (Helsinki, Finsko) →
Roč. 1 (1950) - 36 (1996)
- Die Kulturpflanze** (Berlin, Německo)
Roč. 12 (1964) - 38 (1990), Beiheft 4 (1966), 5 (1968), 6 (1970)
- Lejeunia** (Liege, Belgie) →
Mémoire: Roč. 1 (1939) - 15 (1961), chybí roč. 8 a 9
Bulletin: Roč. 3 (1939) - 23 (1959), chybí roč. 8, 14, 17-19
N.s.: Číslo 1 (1961) - 151 (1996), chybí č. 48
- Lietuvos Grybai** (Vilnius, Lotyšsko) →
Číslo 5 (1991-93) - 6 (1996)
- Lloydia** (Cinnacinnati, USA)
Roč. 22 (1959) - 28 (1965), chybějí roč. 23 - 25

Z DOPISŮ ČLENŮ

V dubnu až květnu 1996 uskutečnil výbor ČVSM dotazníkovou akci, která však ještě zdaleka není uzavřena, protože se dosud ozvala asi polovina členů. I tak jsme z Vašich řad získali mnoho zajímavých podnětů či kritických připomínek. Autorem jednoho z velmi zajímavých dopisů je zasloužilý člen naší společnosti akad. arch. O. Lázníčka. S jeho dopisem ze dne 24.5.1996 bychom chtěli naše členy seznámit, protože obsahuje mnoho zajímavých faktů, pro mladší členy již neznámých, i některé kritické připomínky. S jeho svolením citujeme:

„K současné spolkové činnosti si dovoluji vzhledem ku své letošní 75. poznámenat, tak jak jsem ji mohl sledovat minulých 50. let, že zřejmě z uvedených různých, snad i včas neřešených příčin, se v současné době nachází v dosti hlubokém útlumu.

Je třeba připomenout obětavé práce dřívějších tajemníků ČVSM pana I. Charváta a S. Šebka, v Brně pak ing. K. Kříže, který v letech 1959-75 vedl houbařskou poradnu a staral se o vydávání alespoň cyklostylovaného Mykologického zpravodaje. Nanejvýš důležité bylo soustavné informování členů časopisem Česká mykologie, která po 50. letech výročí musí nyní tristně vycházet v angličtině jako Czech Mycology ?? I mykologické listy, snad jen přechodně, zeštlhly již jen na 2 čísla ročně.

Také značně rozsáhlá publikační činnost, kterou byla dříve obohacována naše mykologická literatura zásluhou řed. V. Melzra, dr. J. Velenovského, ing. A. Příhody, dr. F. Kotlaby, dr. Z. Pouzara a jiných, nyní úplně stagnuje. Z knih po delší době až v minulém roce byly k dostání do češtiny přeložené jen 2 malé atlasy německých autorů Garnweidnera a Grünertových.

Jen torzem bez pokračovatelů zůstaly Sborníky Národního muzea v Praze vydávané před mnoha léty zásluhou dr. A. Piláta a také Sborníky ČVSM, nedávno redigované agilním, t. č. již údajně vážně nemocným ing. J. Kuthanem. K velké škodě je dále nutno připsat, že se neuskutečnilo další vydávání svazků Flory ČR.

V důsledku dosud nezadržitelně se zhoršující devastace lesů zmizelo od roku 1946 nejen mnoho živočišných, ale i rostlinných druhů vč. doprovodné mykoflóry. Proto by bylo jistě velmi záslužné, aby v rámci ČVSM, společně s jinými spolky, bylo organizováno posouzení současného stavu a to alespoň 5. letým monitoringem, vybraných důležitých a zajímavých biocenóz, podobně, jako tomu bylo kupř. realizací projektu: Společenské a přírodní složky krajiny

v širší oblasti energetické soustavy Dukovany-Dalešice v roce 1993-1995 a to v okruhu 20 km od jaderné elektrárny.

Této činnosti by se pak měli opět zúčastnit zájemci pokud možno v nejširším zastoupení různých přírodovědných oborů, aby v konečném výsledku bylo co možno nejúplněji posouzeno, jak dalece je narušený, či zatím ještě dobrý stav vzájemného soužití organismů různých druhů na daném místě. Doufejme, že v krátké době budou úspěšně překonány veškeré těžkosti ať již způsobené odchodem starší generace, potřebného finančního zajištění a jinými problémy, aby ČVSM opět žila i nadále plnohodnotně, tak jako dříve.

K tomu co nejvíce pohody a mnoho úspěchů přeje
se srdečnými pozdravy

O. Láznička“

I jiní členové zaznamenali určitý útlum činnosti Společnosti, který pramení částečně z generačních problémů, částečně z celkově změněné společenské situace, jejímž důsledkem jsou i jistá finanční omezení, možná i změny v aktivitách jednotlivých členů.

Jednou ze změn, která je vlastně ve své podstatě důsledkem celospolečenských změn, je i vznik časopisu „Czech Mycology“, psaného převážně anglicky. Cílem této změny bylo přiblížit práce našich autorů světu, proniknout mezi časopisy, které jsou excerpované v zahraničí, a v neposlední řadě zvýšit také zájem zahraničních odběratelů o náš časopis, což se poměrně daří. Jedním z velkých kladů existence tohoto časopisu (ať již byl psán převážně česky či anglicky) je možnost vyměňovat ho za zahraniční mykologické časopisy, které jsou našim členům přístupné v knihovně ČVSM.

Na druhé straně chceme zvýšit informovanost našich členů prostřednictvím bulletinu Mykologické listy. Na tomto místě bychom rádi opětně vyzvali všechny mykology k publikační činnosti (ať již v Czech Mycology či v Mykologických listech). Dále bychom byli velice vděční za všechny zprávy o přípravě nebo průběhu mykologických akcí (přednášek, seminářů, setkání apod.), které bychom mohli uveřejnit v Mykologických listech, a také za vaše připomínky.

Červenec 1996

Výbor ČVSM

RŮZNÉ

EXSIKÁTOVÁ SBÍRKA SEVEROAMERICKÝCH HUB. Ve světě dosti rozšířenou a zejména mezi významnými muzei a vědeckými institucemi často využívanou formou spolupráce v mykologii je mimo jiné výměna srovnávacího herbářového materiálu hub - exsikátů. Dobře uložené a ošetřované exsikátové sbírky pak umožňují domácím badatelům studovat houby také z jiných částí světa a někdy i z velmi odlehlých a pro ně nedostupných oblastí. Exsikátové sbírky jsou proto trvalým a nejen pro taxonomy neocenitelným zdrojem poznání. V závěru loňského roku se výměnným způsobem podařilo získat i do České republiky velmi zajímavou a cennou exsikátovou sbírku severoamerických hub, jejímiž distributory jsou The New York Botanical Garden a The New York State Museum. Kolekce, čítající celkem 336 položek, je sice jenom nepatrným zlomkem neobyčejně bohaté severoamerické mykoflóry, nicméně řada položek z této sbírky může zejména specialistům přinést mnoho nových poznatků. Ve sbírce jsou jen velmi skromně zastoupeny tzv. makromycety, o to více však ji ocení naši fytopatologové studující mikroskopické houby a zejména uredinologové z ní mohou čerpat cenné informace. Sbírkou je uložena v oddělení mykologického výzkumu firmy Vampola v Jihlavě a může být zapůjčena ke studiu jak českým, tak slovenským mykologům. Pro vážné zájemce je níže připojen seznam jednotlivých druhů (bez autor. zkratk).

Petr Vampola

Rogerson C. T., Smith S. J. et Haines J. H.: FUNGI BOREALI - AMERICANI: 1. *Physarum bivalve*, 2.-3. *Albugo candida*, 4. *Peronospora alta*, 5. *Peronospora cakiles*, 6. *Plasmopara viburni*, 7. *Plasmopara viticola*, 8. *Physoderma pluriannulata*, 9. *Sorodiscus heterantherae*, 10. *Synchytrium decipiens*, 11. *Taphrina aceris*, 12.-16. *Taphrina caerulescens*, 17. *Taphrina communis*, 18. *Taphrina confusa*, 19. *Taphrina flavorubra*, 20. *Taphrina polystichi*, 21.-22. *Taphrina potentillae*, 23. *Taphrina purpurascens*, 24. *Taphrina robinsoniana*, 25. *Erysiphe aggregata*, 26. *Erysiphe cichoracearum*, 27. *Erysiphe howeana*, 28. *Erysiphe pisi*, 29. *Erysiphe polygoni*, 30. *Erysiphe sordida*, 31.-32. *Microsphaera diffusa*, 33. *Microsphaera ellisii*, 34. *Microsphaera extensa*, 35. *Microsphaera nemopanthis*, 36. *Microsphaera russellii*, 37. *Microsphaera sparsa*, 38.-39.

Microsphaera vaccinii, 40.-41. *Microsphaera vanbruntiana*, 42. *Phyllactinia fraxini*, 43.-47. *Phyllactinia guttata*, 48.-49. *Podosphaera clandestina*, 50.-51. *Sphaerotheca aphanis*, 52. *Sphaerotheca aphanis* var. *physocarpi*, 53. *Sphaerotheca fusca*, 54. *Sphaerotheca pruinosa*, 55.-57. *Uncinula adunca*, 58.-59. *Uncinula circinata*, 60. *Uncinula clintonii*, 61.-62. *Uncinuliella flexuosa*, 63. *Atkinsonella hypoxylon*, 64.-65. *Balansia strangulans*, 66. *Claviceps purpurea*, 67. *Cryphonectria parasitica*, 68. *Diatrype albopruinosa*, 69. *Epichloe typhina*, 70. *Helminthosphaeria clavariarum*, 71. *Hypomyces chrysostomus*, 72. *Hypomyces lactifluorum*, 73. *Melampsora paradoxa*, 74. *Nectria atrofusca*, 75. *Nectria coccinea* var. *faginata*, 76. *Nectria episphaeria*, 77. *Nectriopsis candicans*, 78. *Phyllachora graminis*, 79. *Phyllachora punctum*, 80. *Phyllachora vulgata*, 81. *Ustulina deusta*, 82. *Rhytisma pruni*, 83.-84. *Rhytisma punctatum*, 85. *Rhytisma salicinum*, 86. *Ascocoryne sarcoides*, 87. *Calycellina punctata*, 88. *Calycina herbarum*, 89. *Cudonia lutea*, 90. *Fuscolachnum inopinatum*, 91. *Holwaya mucida*, 92. *Lachnellula agassizii*, 93. *Lachnum luteodiscum*, 94. *Leotia lubrica*, 95. *Pezizula carnea*, 96. *Trichobelonium rhabdocarpa*, 97. *Aleuria aurantia*, 98. *Urmula craterium*, 99. *Apiosporina collinsii*, 100. *Hormotheca robertiani*, 101. *Hysterographium mori*, 102. *Lophodermium gramineum*, 103. *Syncarpella heliopsidis*, 104. *Aecidium ivae*, 105.-108. *Arthuriomyces peckianus*, 109. *Cerotelium dicentrae*, 110. *Chrysomyxa ledi* var. *cassandrae*, 111.-112. *Chrysomyxa ledicola*, 113. *Chrysomyxa pirolata*, 114.-122. *Coleosporium asterum*, 123.-124. *Coleosporium delicatulum*, 125.-126. *Coleosporium tussilaginis*, 127.-128. *Coleosporium viburni*, 129.-132. *Cronartium ribicola*, 133. *Frommeella obtusa*, 134. *Frommeella tormentillae*, 135. *Gymnoconia nitens*, 136.-137. *Gymnosporangium ellisii*, 138. *Gymnosporangium fraternum*, 139.-140. *Gymnosporangium globosum*, 141.-142. *Gymnosporangium juniperi-virginianae*, 143. *Hyalopsora aspidiotus*, 144. *Melampsora abietis-canadensis*, 145. *Melampsora lini*, 146. *Melampsora medusae*, 147.-148. *Melampsora paradoxa*, 149. *Nyssopsora clavellosa*, 150.-152. *Phragmidium americanum*, 153. *Phragmidium potentillae*, 154. *Phragmidium rosae-pimpinellifoliae*, 155. *Pileolaria brevipes*, 156.-157. *Puccinia andropogonis*, 158.-160. *Puccinia angustata*, 161. *Puccinia calcitrapae*, 162.-164. *Puccinia caricina*, 165.-166. *Puccinia circaeae*, 167. *Puccinia cnici-oleracei*, 168. *Puccinia convolvuli*, 169.-170. *Puccinia coronata*, 171. *Puccinia cryptotaeniae*, 172.-178. *Puccinia dioicae*, 179. *Puccinia eatoniae* var. *ramunculi*, 180.-181. *Puccinia eleocharidis*, 182. *Puccinia eumacrospora*, 183. *Puccinia gentianae*, 184. *Puccinia graminis*,

185.-187. *Puccinia helianthi*, 188. *Puccinia hydrophylli*, 189. *Puccinia intermixta*, 190. *Puccinia lapsanae*, 191. *Puccinia liliacearum*, 192.-193. *Puccinia malvacearum*, 194. *Puccinia mariae-wilsoniae*, 195. *Puccinia marylandica*, 196.-199. *Puccinia menthae*, 200. *Puccinia mesomajalis*, 201. *Puccinia obscura*, 202. *Puccinia oxalidis*, 203. *Puccinia physostegiae*, 204. *Puccinia pimpinellae*, 205. *Puccinia podophylli*, 206.-208. *Puccinia polygoni-amphibii*, 209. *Puccinia punctata*, 210. *Puccinia recondita*, 211.-212. *Puccinia seymouriana*, 213. *Puccinia smilacis*, 214. *Puccinia sorghi*, 215. *Puccinia sparganioides*, 216.-217. *Puccinia violae*, 218. *Puccinia virgata*, 219. *Puccinia waldsteiniae*, 220. *Puccinia xanthii*, 221. *Pucciniastrum agrimoniae*, 222. *Pucciniastrum americanum*, 223. *Pucciniastrum epilobii*, 224.-225. *Pucciniastrum goeppertianum*, 226. *Pucciniastrum vaccinii*, 227. *Ravenelia epiphylla*, 228. *Tranzschelia pruni-spinosae*, 229. *Uredinopsis americana*, 230. *Uredinopsis arthurii*, 231.-234. *Uredinopsis osmundae*, 235. *Uredinopsis pteridis*, 236.-237. *Uromyces ari-triphylli*, 238.-241. *Uromyces euphorbiae*, 242.-243. *Uromyces halstedii*, 244.-245. *Uromyces hedsari-paniculati*, 246. *Uromyces holwayi*, 247. *Uromyces junci-effusi*, 248.-249. *Uromyces lespedezae-procumbentis*, 250. *Uromyces peckianus*, 251. *Uromyces polygoni-avicularis*, 252. *Uromyces silphii*, 253.-255. *Uromyces triquetrus*, 256.-260. *Anthracoidea caricis*, 261. *Cintractia peribebuyensis*, 262. *Entyloma microsporum*, 263. *Melanopsichum pennsylvanicum*, 264. *Mycosyrinx osmundae*, 265. *Sorisorium andropogonis*, 266.-267. *Sorisorium cenchri*, 268. *Sorosporium saponariae*, 269. *Sporisorium neglecta*, 270. *Urocystis agropyri*, 271. *Ustacystis waldsteiniae*, 272.-273. *Ustilago anomala*, 274.-275. *Ustilago cilinodis*, 276. *Ustilago commelinae*, 277. *Ustilago heufleri*, 278. *Ustilago hydropiperis*, 279. *Ustilago hypodytes*, 280. *Ustilago longissima*, 281. *Ustilago montagnei*, 282. *Ustilago utriculosa*, 283. *Ustilago violacea*, 284. *Eocronartium muscicola*, 285.-287. *Exobasidium vaccinii*, 288. *Microstroma album*, 289. *Microstroma juglandis*, 290. *Dacryopinax spathularia*, 291. *Exobasidiellum graminicola*, 292. *Aleurodiscus oakesii*, 293. *Cotylidia undulata*, 294. *Herpobasidium filicinum*, 295. *Hydnellum caeruleum*, 296. *Hydnellum scrobiculatum*, 297. *Phellinus inermis*, 298. *Phlebia tremellosa*, 299. *Stereum gausapatum*, 300. *Stereum hirsutum*, 301. *Stereum ochraceo-flavum*, 302. *Stereum sanguinolentum*, 303. *Stereum striatum*, 304. *Thelephora anthocephala*, 305.-306. *Thelephora terrestris*, 307. *Trametes pubescens*, 308. *Cantharellus infundibuliformis*, 309.-310. *Craterellus fallax*, 311. *Physalacria cryptomeriae*, 312. *Plicaturopsis crispa*, 313. *Astraeus hygrometricus*, 314.

Lycoperdon perlatum, 315. *Lycoperdon pyriforme*, 316. *Pseudocolus schellenbergiae*, 317. *Cercospora cyripedii*, 318. *Didymaria wyethiae*, 319. *Ramularia diervillae*, 320. *Stilbella fimetaria*, 321. *Streptobotrys streptothrix*, 322.-323. *Tubercularia vulgaris*, 324. *Colletotrichum gloeosporioides*, 325. *Eleutheromycella mycophila*, 326. *Eleutheromyces subulatus*, 327. *Eudarlucacaricis*, 328. *Marssonina juglandis*, 329. *Marssonina populi*, 330. *Marssonina rosae*, 331. *Marssonina brunnea*, 332. *Monochaetia monochaeta*, 333. *Phyllosticta ampelicida*, 334. *Phyllosticta minima*, 335. *Phyllosticta subeffusa*, 336. *Septoria viridi-tingens*.

MYKOLOGICKÉ LISTY č. 59 - Informační orgán České vědecké společnosti pro mykologii, Praha. - Vycházejí v nepravidelných lhůtách a rozsahu. - Toto číslo sestavil a k tisku připravil dr. V. Antonín. Vyšlo v prosinci 1996.

Administraci přechodně zajišťuje ing. Jan Kuthan, Dvůr Bažantnice 74, 671 02 Šumná, tel. 0624-96200 - sem je možné se obrátit v případě reklamace dodání, resp. vadnosti tisku zasláního čísla. Evidenci předplatitelů vede ing. Jiří Valter, kpt. Jaroše 2411, 390 01 Tábor - sem, prosím, hlašte event. změny adresy, objednávky a záležitosti týkající se předplatného. Předplatné na rok 1997 je pro členy ČVSM zahrnuto v členském příspěvku (120,- Kč), pro nečleny činí 80,- Kč.

Podávání novinových zásilek povoleno oblastní správou pošt v Brně, č.j. P/2-1146/94 ze dne 28. 3. 1994.